

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre II

[Mythologia, Francfort, 1581 - II : De uno rerum omnium principio & autore Deo](#)
est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre II

[Mythologie, Paris, 1627 - II, 01 : D'un seul Dieu, principe & Createur de toutes choses](#)
est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre II

[Mythologie, Lyon, 1612 - II, 00 : D'un seul Dieu principe & createur de toutes choses](#)
est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - II, 00 : De uno rerum omnium principio & auctore Deo, 1567

Consulté le 28/08/2025 sur la plate-forme EMAN :
<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/802>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4

Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 24v°-25r°

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 28/11/2024

NATALIS COMITIS MYTHOLOGIAE,

LIBER SECUNDVS.

10

De rorū omniū principio & auctore Deo.

XPLICATA sunt à nobis superius Serenissime Carole Rex nonnulla, quæ ad antiquorum Deorum naturam cognoscendā pertinebant: & qualis illi erga homines, & quales inter se fuerint patefecimus, & quod nullus denique fuit illorum sempiternus, nisi cum eorum nominibus pro rerum naturalium formis antiqui sapientes veterentur. Nunc autem consequens est ut demonstremus unum fuisse rerum omnium principium,

20 vnumq; autorem, per quem omnia procreata fuerint, & in lucem edita, cum nullus ex iis Deus fuerit, vt dicit am ei; neq; plures Dii simul esse possint. Sed hoc quoad fieri poterit quā brevissimè explicemus, quoniam hęc una disputatio vel magnum volumen posset implere, si quæcunque necessaria fuerint, inuestigemus. Nam cum rerum multarum sub eadem forma positarū numerus imbecillitatem arguat singularum, quia procreatione filiorum indigeant, & morti sint obnoxii, fructu in tanta Deorum multitudine colenda laborabimus, quia & illi nos aliquando deficient, & semper nous vota Diis junioribus erunt concipienda. At quid aliud sexus significat quā interi-
tum & quod enim oritur, & intereat aliquando necesse est: quia omnia quæ

30 oriuntur constant ex quibosdam principiis, in quæ denique soluuntur. Si omnes Dii sint mares, aut feminæ, & ad procreandum apti, nihilque producant, multo magis sequetur absurdum: frusta enim potest is, qui nunquam vim suam exercet, quare ubi sit sexus, ibi procreare necesse sit, atque ibidē Dei natura sempiterni esse non potest. Erit igitur necessariō unus Deus, qui neque genitus erit, neque generabit ex se alium, cuius substantia ab ipso dissideat. Nam veri, plique Theologi Deum generate Filium tradunt, sed eiusdem substantiæ. & idem immortalis existens cum ex nullis principiis constet, nullum sortitus est temporis principium. Rursus cum sit prin-
cipiū expers, potentia ex ille infinita, quoniam finitorum corporum, rerūq;

40 omnium finitarum finita est pro corporis ratione potentia & virtus; quare omnipotens fuit merito ab antiquis appellatus; & cum nullus ante Deum visus sit, cum primus is extiterit, dicitur est Protogenus sive primogenitus ac ~~progenitus~~, vt est apud Orpheum in Hymnis. erit is igitur rerum omnium quæ sunt, autor necessario existimandus. Enimvero cum magna fuerit inter sapientes de naturalium corporum materia disceparatio, quod alii vnum, alii plura rerum naturalium principia generationi subiicerent, nemo tamē adeo fuit inops consilii, qui plures Deos opifices introduxerit. Nam & Thales Milesius unus ē septem sapientibus, squam rerum omnium principium ra-
tus,

tus, mentem inquit cuncta ex illa formasse, & Anaxagoras Clazomenius cū
ē similibus inter se particulis corpora naturaſt consilere credidisset, nutri-
lem eorum praesentiam est arbitratus, nī opifex ad eas inter se compo-
nenſis accessiſſet, quem diuinam mentem appellauit, cuius hoc celeberrimi-
mum carmen circunſertur;

Nō. 27. Iamant. vñus ad hanc.

Mens auctor vna est omnium quæ cernimus.

Pythagoras Samius principia rerum om̄ium numeros ratus, cum monadē
ac binarium introduceret, materiam scilicet & opificem, Deum in medium
protulit, quem per monadē significauit. Empedocles Agrigentinus post
elementa quatuor, quæ tanquam generationis materiam introduxit, quod
videret ea esse per se segnia & inutilia, amicitiam opificem & conciliatricē,
dissidium corruptionis causam putauit. Socrates & Plato post materiam &
Idem, quæ ut forma exemplar intelligitur, Deum addiderunt generatio-
nis autorem. Zeno Citticus cum formam nusquam sine materia posse conſi-
ſtere crederet, solam materiam & Deum cuncta efficere dixit, quod ex iis
forma oriretur cum ad opus accederent. Anaximander qui infinitum, An-
ximenes qui aerem, Heraclitus qui ignem, Epicurus qui corpora solidā, nō
creata, sempiterna, mente percepta, quas atomos vocat, Aristoteles, qui ma-
teriam & formam principia putarunt esse om̄ium, cum nihil de opifice di-
xerint, aut simolantes de Deo quidpiam dixerint, nolumque crediderunt
esse, aut eum res humanas non curare putarunt. Qui enim potest quod aus-
quā illi existenti accedere sponte sua, & à nemine accerſitum aut id, quod
neque rationem in ſe habet, neque cognitionis initium, quomodo potest re-
tam præclaram ad ſe accersire, & ut ad ſe veniat impetrare? An fieri potest
vlo tempore poculum vel ſi sit argenteum, nī artifex ad poculi formam il-
lud perduca? nunquam proſecto forma ſua sponte accedit ad argenteum,
neque argenteum illam non audientem omnino vlo tempore aduocabit:
quæ res ut in iis quæ ſunt artis, ita in nature actionibus cōtiget. nihil enim
fieri potest, quod non fuit diuina prouidentia. Quare mihi valde ridiculi
videntur illi, qui omnia fortunæ attribuunt, mundumque ipſum ex mini-
mis corporibus aliſſide celeriterque fortuito & temerario motu agitatis
mutatis in unum conglomeratis coagmentatum fuſſie censuerunt: qualis Epi-
cūrī & Democrīti ſuit opinio. Nam tametsi de Deo nescio quid balbutie-
bant, ramen in idem prop̄ cum Diogora Milesio, & Theodoro Cyrenensi,
Eumeroque Tegeate reciderunt. Patet igitur neque ſine opifice Deo quid-
quam fieri poſſe, nec Deos esse plures, ſed vnum, & eundem ſempiternum, &
cuius infinita ſit potentia, & eum esse rerum om̄ium autorem, qui neque
mas ell, neque fœmina, at num Iupiter is ſit ab antiquis appellatus, an alius
fuerit Iupiter, nunc perquiramus.

10

20

30

40

De Iose.

Cap. I.

AGe vero Iupiter is, quem patrem hominum, ac Deorum Regem ap-
pellarunt antiqui, quid diuinitatis habuerit, aut quam originem, nunc
inuestigemus. Sed quoniam non vnuſ, at plures Ioues fuerunt, idcirco
varia loca in quibus natus ſit, varieque educationes, & variores gestæ
Iouis a variis scriptoribus refertuntur. Nam Iupiter, qui Saturni filius fuit,

G ad